

DRUGI VATIKANSKI KONCIL

Doživljujemo događaj od neshvatljivo velike važnosti: 21. ekumenski koncil. Ovaj koncil više nego ijedan dosadašnji pokazuje snagu nutarnjeg života Crkve koja se neprestano obnavlja i uskiaduje svoj rad prema potrebama vremena. Koncil nije samo doživljaj pape i biskupa nego čitave Crkve. Sve nas mora zanimati što se na koncilu zbiva i za čim koncil ide.

Priprava za koncil uglavnom se odvijala u tajnosti. Ipak je mnogo toga poznato. Sam S. Otac, kardinali i biskupi dali su o koncilu mnoge izjave, držali govore, pisali u časopisima. Iz svega toga želimo ovdje iznijeti pred naše čitaocе nekoliko najzanimljivijih pojedinosti.

1. Najsvečaniji zbor u povijesti Crkve

Broj biskupa koji će sudjelovati na 2. vatikanskom konciliu daleko nadvisuje sve dosadašnje. Na 1. ekumenskom konciliu u Niceji (g. 325) bilo je oko 250 biskupa. Na 4. lateranskom konciliu bilo je 412 biskupa, 800 opata i pet kraljeva (francuski, engleski, aragonski, mađarski i đenoveški). Na prvim sjednicama tridentinskog koncila (g. 1545) bio je samo 31 biskup a na posljednjoj sjednici bilo je 235 koncilskih otaca. Na 1. vatikanskom konciliu bio je 691 učesnik s pravom glasa, a na ovom će koncilu biti prisutno oko 2.500 biskupa iz svih kontinenata.

Glavna lada crkve sv. Petra u Rimu već je adaptirana za koncilске sjednice. Na počasnom mjestu stat će knjiga evanđelja — ista koja je bila i na 1. vatikanskom koncilu.

2. O čemu će se raspravljati

Iz golemog materijala prijedloga i zaključaka pripravnih komisija sam će Sv. Otac izabrati točke o kojima će se na konciliu raspravljati. Spomenut ćemo samo najzanimljivije pojedinosti od onoga što je do sada izbilo na površinu.

Trebalo bi pobliže označiti u čemu stoji služba i vlast biskupa, razjasniti je li episkopat posebni stupanj sakramenta sv. reda (Herder-Korrespondenz 1961, 276 i sl.; 1962, 464). U mnogim točkama trebalo bi ponešto provesti decentralizaciju crkvene vlasti tako da bi nešto od onog što sad spada na Sv. Stolicu spadalo na biskupe (Volksboten 11. XI 1961).

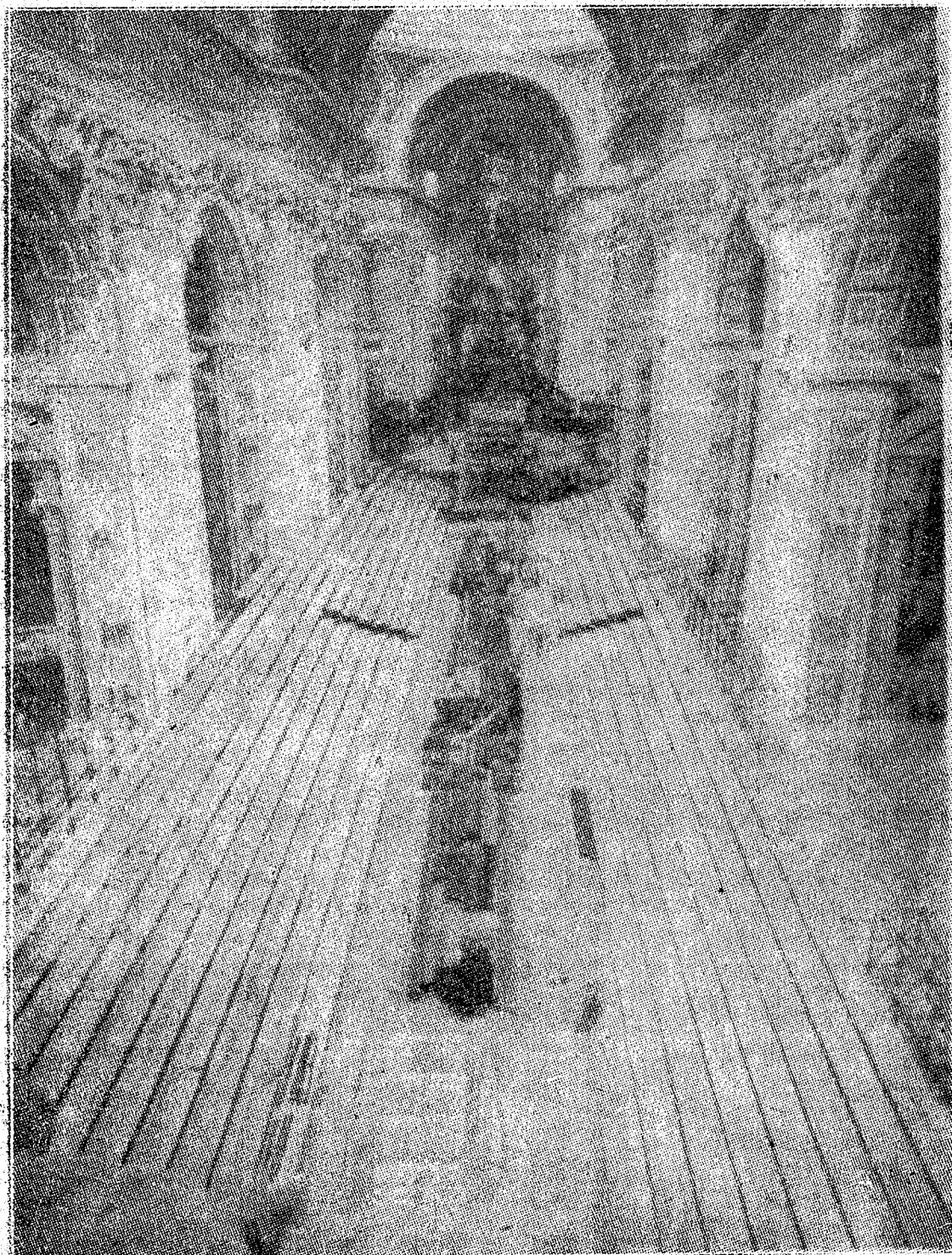
Također bi trebalo provesti veću internacionalizaciju Crkve. Još uvjek je razmjerno prevelik broj Talijana u kardinalskom zboru i među crkvenim diplomatskim osobljem. Možda bi bilo dovoljno da bude pet ili šest talijanskih kardinala (Theologie der Gegenwart 1961, 3, 132).

Cijelo kršćanstvo treba što više misijski orijentirati. Broj svećenika u misijama (oko 30.000 prema cijelokupnom broju 392.000) je premalen. Od preko 1.000.000 redovnica ima ih tek oko 78.000 u misijama. Kod svećenika i kod vjernika premalo je misijske i apostolske revnosti (Isp. Bettray, Ökumenisches Konzil und Mission u Quartalschrift 1962, 2, 127—138).

Koncil bi se imao pozabaviti problemom svećeničkih i redovničkih zvanja. Mnogi žele da se i za svjetovne svećenike uvede zajednički život (vita communis) kao što je to nekoć bilo kod kanonika. Takav zajednički život već je uveden u francuskoj biskupiji Metz. Ako bi se to uvelo za cijelu Crkvu, to bi bila

jedna od najznačajnijih reforma za život klera (Choirir 1962, 33—34, 3).

Do sada nije dovoljno bilo označeno u čemu je **uloga pojedinih vjernika u Crkvi**. Koncil bi se trebao i tim pozabaviti da razjasni i odredi kako će obični vjernici sudjelovati u svećeničkoj, proročkoj i kraljevskoj službi Kristovoj. U vezi s tim mnogi žele da se dovoljno izobrazenim vjernicima, koji ne misle biti svećenici, podijeli koji od nižih redova, pače i đakonat (L'Osservatore Romano 13. I 1932; Služba Božja II, 4, 130—136).



Unutrašnjost crkve sv. Petra

Gotovo svi prijedlozi u pogledu liturgijskog jezika žele što veću upotrebu **živog jezika u liturgiji**. Ta potreba se još više osjeća u misijskim krajevima. Kardinal C. Constantini, bivši prefekt Zbora za širenje vjere, je rekao: »Glavna poteškoća za misije u Kini nije kineski zid nego latinski zid«. Upotreba živog jezika nije dovoljna već treba uvesti što više **pokrajinskih elemenata u obrede** a vjersku kulturu treba ucjepiti u vlastitu kulturu pojedinih naroda a ne svima servirati ostavštinu Grka i Rimljana (Quartalschrift 1962, 2, 86, 131—133).

U velikim svetištima za vrijeme hodočašća, kod kongresa, u velikim samostanima, prigodom svećeničkih duhovnih vježbi gdje se na okupu nađe veliki broj svećenika, moraju mnogi u isto vrijeme celebrirati. Takovo celebriranje redovito sliči više na bilo što drugo nego na dostoјno bogoslužje. Radi toga je predloženo da se u takovim prigodama dozvoli **koncelebracija**, tj. da svi svećenici zajednički celebriraju na jednom oltaru kako je to nekoć bilo i kako je to još i danas u istočnoj Crkvi (Volksboten 25. XI 1961).

Mnogi žele da se u izvanrednim prigodama (prva Pričest, Misa za zaručnike, ređenje, redovničko zavjetovanje, Veliki četvrtak i sl.) dozvoli **Pričest pod obe prilike** (Schurr, Konkrete Wünsche an der Konzil, 15, 74).

Velike smetnje dolaze od svakogodišnjeg mijenjanja Uskrsa i neslaganja dana u mjesecu sa sedmičnim danima. Radi toga mnogi predlažu **reformu kalendara** kako za zapadnu tako i za istočnu Crkvu (Öster. Klerus-Blatt 27. I 1962; isp. vijest o reformi kalendara u ovom broju »Službe Božje«).

Nadalje dolaze u obzir rasprave o općoj reformi crkvenog zakonika, o disciplini u pogledu dijeljenja pojedinih sakramenata, o smanjenju crkvenih kazna, o postu, o prethodnoj cenzuri knjiga, o indeksu zabranjenih knjiga, o nošnji klerika i redovnika, o dušobrižništvu putnika i turista itd. (Quartalschrift 1962, 2, 81—90; Herder-Korrespondenz 1962, 464—470).

3. Naša uloga

Ne samo Sv. Otac i biskupi nego i svi svećenici i vjernici imaju vrlo važnu ulogu u koncilu. Sv. Otac je mnogo puta pozvao svećenike, redovnike i vjernike na molitvu za koncil. Molitva nije manje važna nego raspravljanje. Nego ima nešto što je još važnije a to je da uznastojimo svak na sebi provesti onu obnovu koju Crkva kao cjelina želi doživjeti. Kardinal Lienart, biskup Lilla, to je ovako izrazio: »Da se čitava Crkva obnovi, mora se najprije svatko od nas obnoviti u istom smislu u kojem želimo da se Crkva obnovi. Moramo promotriti kakav je naš kršćanski život i odbaciti sve što bi moglo bližnjima biti sablazan ili ih udaljiti od Boga. Moramo biti spremni promjeniti naše navike u svemu što Crkva smatra da radi današnjih prilika treba promijeniti. Bili mi svećenici ili obični vjernici moramo osjećati odgovornost za unapređenje Božjeg djela na zemlj, posebno među ljudima s kojima živimo. Na osobit način moramo slijediti poziv Crkve koja nas pozivlje da s braćom drugih kršćanskih crkava u zajedničkoj molitvi, u ljubavi, u riječi Gospodnjoj, tražimo put k pomirenju i jedinstvu!« (Herder-Korrespondenz 1962, 8, 369).

Dr O. JURE RADIĆ